VEDLEGG

DET KONGELIGE
SAMFERDSELSDEPARTEMENT

Statsråden

Samferdselskomiteen
Stortinget
Postboks 1700 Sentrum
0026 OSLO

Deres ref	Vår ref	Dato
	26/4000-	19. oktober 2026

Svar på dokument 8:314 S (2025-2026) om å øke vektgrensen for førerkortklasse B

Jeg viser til brev fra samferdselskomiteen datert 5. oktober 2026 der det bes om Samferdselsdepartementets vurdering av representantforslag 8:314 S (2025-2026) fra Bård Hoksrud, Dagfinn Henrik Olsen, Frank Edvard Sve, May Helen Hetland Ervik, Mats Henriksen, Erlend Wiborg og Tor André Johnsen, om å øke vektgrensen for førerkortklasse B.

I representantforslaget fremmes følgende fem forslag:

1. Stortinget ber regjeringen endre førerkortregelverket slik at det blir tillatt å bruke førerkortklasse B/BE for å føre motorvogn opp til 4 250 kg senest fra 1.1.2027.
2. Stortinget ber regjeringen endre førerkortregelverket slik at det blir tillatt å bruke førerkortklasse B/BE for å føre motorvogn med alternativt drivstoff opptil 4 250 kg senest fra 1.1.2027.
3. Stortinget ber regjeringen endre førerkortregelverket og gjennomføre Stortingets vedtak nr. 888 (2024–2025) om vektgrense for bobil på 4 250 kg senest fra 1.1.2027.
4. Stortinget ber regjeringen etablere som et nasjonalt unntak at det blir tillatt å bruke førerkortklasse B/BE for å føre motorvogn opptil 4 250 kg uten særskilt krav til opplæring eller oppkjøring.
5. Stortinget ber regjeringen endre førerkortregelverket slik at førerkortklasse BE kan benyttes for å føre varebil med alternativt drivstoff med totalvekt opptil 4 250 kg og tilhenger opptil 3 500 kg, med samlet vogntogvekt inntil 7 750 kg.

Postadresse: Postboks 8010 Dep 0030 Oslo
Kontoradresse: Akersg. 59 Telefon* 22 24 90 90
Org no.: 972 417 904

Jeg viser innledningsvis til at norsk førerkortregelverk i stor grad bygger på våre internasjonale forpliktelser, blant annet EØS-avtalen. Etter gjeldende rett er det tredje førerkortdirektiv (direktiv 2006/126/EF) som danner rammene for norsk førerkortregelverk, herunder hvilke rettigheter og begrensninger som følger de ulike førerkortklassene. Det er vedtatt nytt fjerde førerkortdirektiv (direktiv 2025/2205) som vil endre disse rammene. Fjerde førerkortdirektiv er foreløpig *ikke* innlemmet i EØS-avtalen. Direktivet er vurdert som EØS-relevant, men det er tatt konstitusjonelt forbehold etter EØS-avtalens artikkel 103, da gjennomføringen krever lovendring og Stortingets samtykke.

Representantforslaget gjelder endringer i førerkortregelverket som i noen grad vil komme ved gjennomføring av fjerde førerkortdirektiv, men fra senere tidspunkt enn representantforslaget legger til grunn. Andre deler av forslagene vil ligge utenfor vårt handlingsrom etter EØS-avtalen.

Samferdselsdepartementet arbeider med å forberede gjennomføringen av direktivet i norsk rett. Formålet er å legge til rette for at nødvendige lov- og forskriftsendringene kan gjennomføres innen de fristene som følger av direktivets artikkel 29, forutsatt at direktivet da er innlemmet i EØS-avtalen. Statens vegvesen vil om kort tid sende på høring forslag til nødvendige regelverksendringer for å gjennomføre de delene av direktivet som skal tre i kraft i 2027 og 2028. Høringen omfatter bl.a. forslag om innføring av ledsaget kjøring med førerrett i klasse B fra fylte 17 år og utvidede vektgrenser for kjøretøy som drives helt eller delvis av alternativt drivstoff.

EU har publisert en implementeringsstrategi[1] som klargjør den trinnvise gjennomføringen av direktivet. Strategien viser til at direktivet inneholder ulike ikrafttredelsestidspunkter og at medlemsstatene som hovedregel skal gjennomføre bestemmelsene innen 2028 og anvende dem fra 26. november 2029, med enkelte bestemmelser som skal anvendes tidligere. Flere av direktivets bestemmelser berører grensekryssende ferdsel og bygger på harmoniserte rettigheter og plikter for førerkortinnehavere, i tillegg til digitale løsninger og administrativt samarbeid mellom landene. En koordinert innføring av regelverket anses som viktig for å sikre like rammevilkår og rettslig forutsigbarhet. Formålet er å legge til rette for en mest mulig ensartet anvendelse av førerkortregelverket på tvers av Europa.

Jeg har innhentet faglige vurderinger fra Statens vegvesen. Nedenfor følger en vurdering av representantforslaget.

1. **Stortinget ber regjeringen endre førerkortregelverket slik at det blir tillatt å bruke førerkortklasse B/BE for å føre motorvogn opp til 4 250 kg senest fra 1.1.2027.**

[1] https://transport.ec.europa.eu/document/download/1b275ec6-5f1c-4a8f-9c52-7bd3cd03ae0b_en?filename=Implementation_strategy_of_Directives_2025-2205_and_2025-2206.pdf

2. **Stortinget ber regjeringen endre førerkortregelverket slik at det blir tillatt å bruke førerkortklasse B/BE for å føre motorvogn med alternativt drivstoff opptil 4 250 kg senest fra 1.1.2027.**

Tredje førerkortdirektiv fastsetter hovedregelen om at førerkortklasse B og BE gir førerrett for motorvogn med tillatt totalvekt inntil 3 500 kg. Direktivet inneholder et begrenset unntak som gjør det mulig for personer som har hatt førerrett i minst to år å føre motorvogn i gruppe N 2 (lastebil) som drives helt eller delvis med alternativt drivstoff, med tillatt totalvekt på inntil 4 250 kg. Unntaket er gjennomført i norsk rett i førerkortforskriften § 3-5 andre ledd nr. 4.

I fjerde førerkortdirektiv har EU ønsket å legge bedre til rette for bruk av kjøretøy med alternativ drivstoff som ledd i den grønne omstillingen. Direktivet utvider dagens unntaksbestemmelse for motorvogn drevet av alternative drivstoff fra å gjelde kun for varebiler til å gjelde alle typer personbiler (med unntak av campingbiler). Unntaket som omfatter klasse B/BE har felles ikrafttreden i hele EU, og skal anvendes fra 26. november 2027. Unntaket vil gi personer som har hatt førerrett i klasse B eller BE i minst to år rett til å føre personbil drevet av alternative drivstoff med tillatt totalvekt inntil 4250 kg.

Hva som anses som alternativt drivstoff følger av direktiv 96/53/EF og typegodkjenningsforordningen (EU) 2018/858. Direktivet som det henvises til er innlemmet i norsk rett gjennom forskrift av 25. januar 1990 nr. 92 om bruk av kjøretøy § 5-2 bokstav k.

Definisjonen av alternative drivstoff omfatter bl.a. motorvogner som helt eller delvis bruker elektrisitet. Statens vegvesen opplyser at siden gjeldende definisjon også regner motorvogn som delvis drives av elektrisitet som kjøretøy med alternative drivstoff, omfattes også elbiler med rekkeviddeforlenger av unntaket for alternativ drivstoff

Fra 26. november 2029 gis mulighet til å utvide førerretten i klasse B til å omfatte også bobiler med tillatt totalvekt inntil 4250 kg og enkelte kjøretøykombinasjoner med tilhenger, etter gjennomført opplæring og/eller prøve, se nærmere omtale nedenfor til forslag 3 og 4.

Den utvidede førerretten fra 26. november 2027 for de som har hatt førerrett i klasse B i to år, omfatter i likhet med dagens ordning for varebil ikke kjøring med tilhenger. Ved kjøring med tilhenger vil det som i dag være krav om førerkortklasse BE inntil de nye mulighetene for øvrige utvidelser trer i kraft 26. november 2029.

I forslag 1 foreslås det å endre førerkortregelverket slik at det blir tillatt å bruke førerkortklasse B/BE for å føre *alle typer motorvogn* opp til 4 250 kg senest fra 1. januar 2027. Forslag 1 har et videre anvendelsesområde enn både gjeldende regelverk og bestemmelsen i fjerde førerkortdirektiv, som begrenser den utvidede førerretten som beskrevet over. Basert på det ovennevnte kan jeg ikke se at vi har handlingsrom innenfor våre forpliktelser etter EØS-avtalen til å gjennomføre dette.

Forslag 2 vil ut fra det ovennevnte gjennomføres, men fra en noe senere dato enn representantforslaget. Både ordlyden i direktivet og implementeringsstrategien er tydelig på at bestemmelsene skal gjelde fra de datoene som er fastsatt, ikke før. Jeg ser ut fra dette ikke at det er handlingsrom innenfor våre forpliktelser etter EØS-avtalen til å gjennomføre dette før 26. november 2027.

3. **Stortinget ber regjeringen endre førerkortregelverket og gjennomføre Stortingets vedtak nr. 888 (2024–2025) om vektgrense for bobil på 4 250 kg senest fra 1.1.2027.**

4. **Stortinget ber regjeringen etablere som et nasjonalt unntak at det blir tillatt å bruke førerkortklasse B/BE for å føre motorvogn opptil 4 250 kg uten særskilt krav til opplæring eller oppkjøring.**

Gjeldende førerkortregelverk bygger på tredje førerkortdirektiv, som ikke åpner for at førerrett i klasse B gir rett til å føre bobil på 4 250 kg.

Forutsatt at fjerde førerkortdirektiv innlemmes i EØS-avtalen og gjennomføres i norsk rett, vil muligheten for å utvide førerretten for bobil gjelde fra 26. november 2029. Slik utvidet førerrett vil være betinget av at de vilkårene direktivet oppstiller om gjennomført opplæring og/eller prøve er oppfylt.

Direktivet åpner ikke for at medlemstatene kan gi utvidet førerrett uten særskilte krav til opplæring og/eller førerprøve. Jeg ser derfor ikke at vi har handlingsrom innenfor våre forpliktelser etter EØS-avtalen til å gjennomføre dette forslaget.

Etter bestått prøve og/eller opplæring kan innehaver av førerkortklasse B kjøre bobil med tillatt totalvekt over 3 500 kg, men høyst 4 250 kg. Bobilen kan også kjøres i kombinasjon med tilhenger, dersom den tillate totalvekten på bil og tilhenger ikke overstiger 5 000 kg. Statens vegvesen utreder hvordan denne nye ordningen skal gjennomføres og problemstillingen omtales i den kommende høringen, men de nærmere spørsmålene om krav til opplæring, prøve og forrettigheter for bobil og tilhenger vil bli vurdert i det videre gjennomføringsarbeidet og sendt på høring på et senere tidspunkt med sikte på ikrafttreden i tråd med direktivet fra 26. november 2029.

5. **Stortinget ber regjeringen endre førerkortregelverket slik at førerkortklasse BE kan benyttes for å føre varebil med alternativt drivstoff med totalvekt opptil 4 250 kg og tilhenger opptil 3 500 kg, med samlet vogntogvekt inntil 7 750 kg.**

De som har hatt førerrett i klasse BE i minst to år, kan i dag i samsvar med gjeldende unntak føre varebil med alternativt drivstoff med totalvekt inntil 4250 kg, jf. omtale over. Med førerrett i klasse BE kan slik motorvogn kjøres med tilhenger med tillatt totalvekt inntil 3500 kg. Dette kan gi samlet vogntogvekt på inntil 7750 kg.

Etter fjerde førerkortdirektiv utvides som nevnt over denne ordningen fra 26. november 2027 til å omfatte alle personbiler (unntatt campingbiler). Etter to år med førerkort i klasse BE vil man da kunne føre personbil (unntatt campingbil) med tillatt totalvekt inntil 4250 kg og tilhenger med totalvekt inntil 3500 kg. Dette gir mulighet for samlet vogntogvekt inntil 7750 kg. Denne endringen trer i kraft i EU fra 26. november 2027. Det arbeides med sikte på at ordningen kan tre i kraft fra samme tid i Norge, forutsatt at direktivet da er innlemmet i EØS-avtalen.

Med hilsen

Kamzy Gunaratnam